

L'Iraq sense Saddam continua dividint els Estats Units

L'execució de Saddam Hussein no ha tingut pràcticament cap efecte en la política nord-americana. Mentre el país continua agrament dividit entorn de la qüestió iraquiana, el president George W. Bush, lluny de les recomanacions fetes pel Congrés, es disposa a aplicar una nova política a l'Iraq i, fins i tot, a enviar-hi més tropes.

L'execució de l'exdictador Saddam Hussein ha arribat en un moment decisiu per a la política nord-americana envers l'Iraq. El president George W. Bush ha fixat per a principi de gener l'anunci d'una nova estratègia política per al país islàmic; un anunci que en el moment de tancar aquesta edició no s'havia fet públic, però que, segons diverses filtracions publicades en diversos mitjans de comunicació dels Estats Units, passaria per un augment de tropes. De moment, però, els mitjans no coincideixen a l'hora de quantificar aquest increment, que oscil·la entre els 7.000 i els 30.000 soldats. A diferència d'Europa, tanmateix, l'execució de l'exdictador iraquiana no ha aixecat gaire polèmica als EUA, amb l'excepció dels sectors més progressistes. Bush es va limitar a mostrar la seva satisfacció perquè, segons ell, el poble iraquiana havia fet justícia. Una actitud gens sorprenent si tenim en compte que el president estava ben acostumat a signar sentències de mort quan era governador de Texas.

En canvi, la manera com Saddam fou ajusticiat sí que ha generat una certa preocupació en els mitjans de comunicació nord-americans. Les imatges de l'execució, que mostren els botxins mofant-se, en to sectari, del reu, així com les reaccions oposades que han suscitat entre les diverses comunitats dels país, han confirmat els temors que el penjament de l'exdictador acabi in-

flamant encara més les tensions internes. De fet, d'acord amb un reportatge de *The New York Times*, en què se cita tant fonts nord-americanes com iraquianes, la decisió de dur a terme immediatament l'execució recaigué de manera exclusiva en el primer ministre iraquiana, Nuri al-Maliki. Segons un dels seus assessors, aquest volia oferir als iraquians un regal amb motiu de la festa de l'anyell. Els responsables nord-americans sembla que s'hi van oposar, argumentant que el procediment accelerat podia violar la carta magna iraquiana que podia eixamplar encara més la divisió interna. Finalment, davant la insistència del Govern iraquiana, i per no contribuir a erosionar la deteriorada imatge pública del primer ministre, hi van cedir i van oferir la seva col·laboració.

Repercussions electorals. Sigui com sigui, l'ajusticiament de Saddam Hussein no haurà servit per proporcionar una dosi d'oxigen a Bush, ni tampoc per reduir la profunda divisió interna que suscita la qüestió de l'Iraq. Després del vot de càstig que patiren els republicans a les legislatives del novembre, i el consegüent cessament fulminant de Rumsfeld, una majoria d'analistes i de l'opinió pública esperava que el president canviaria el rumb de la seva política i començaria un procés de retirada progressiva de les tropes estacionades al vesper iraquiana. El

Grup d'Estudi sobre l'Iraq, una comissió presidida per James Baker, secretari d'Estat amb Bush pare, va fer públic el 7 de desembre passat un esperat informe que feia una sèrie de recomanacions en aquesta mateixa línia. Gràcies al seu caràcter bipartidista, semblava que "l'informe Baker" podia convertir-se en la coartada perfecta de Bush per rectificar.

Això no obstant, la freda acollida que el president i els seus assessors han dispensat a l'informe, així com les filtracions aparegudes recentment a la premsa, semblen indicar que Bush prefereix apostar per una major implicació dels EUA en el conflicte iraquiana. Si finalment es confirmessin aquestes previsions, Bush hauria pres una decisió molt arriscada, sobretot tenint en compte la minvada popularitat de què gaudeix ara i la manca de suport que rep aquesta opció. Segons les últimes enquestes, menys d'un 20% de la població està d'acord amb l'enviament de més tropes. Fins i tot dins les mateixes files republicanes regna l'escepticisme respecte a la capacitat de l'exèrcit nord-americà de pacificar l'Iraq. Diversos senadors i congressistes republicans, l'escó de molts dels quals estarà en joc el 2008, han expressat públicament el seu suport a les recomanacions de "l'informe Baker".

Bloqueig demòcrata. Així les coses, la gran pregunta és quant de temps podria resistir Bush les previsible pressions que rebria de totes bandes instant-lo a reconsiderar la seva posició. Tot i que, com a comandant en cap de l'exèrcit dels EUA, li correspon en exclusiva la potestat de desplegar o retirar les forces armades, la majoria demòcrata al Congrés podria trobar diverses maneres de collar-lo. Entre aquestes, bloquejant un increment de la despesa militar a la Cambra de Representants. Ara bé, aquesta seria una arma de doble fil, ja que perjudicaria la seguretat dels soldats, i en conseqüèn-

Un grup d'iraquians emigrats als Estats Units surt al carrer a Dearborn, a l'estat de Michigan, per celebrar l'execució de Saddam Hussein.

cia, podria acabar girant l'opinió pública en contra seu.

La decisió que acabi prenent Bush serà crucial tant per al posterior judici històric del conjunt de la seva presidència com per al desenvolupament de les eleccions del 2008, i el futur de la política dels EUA a la regió. Si, com sostenen diversos analistes, el foc de l'odi sectari que incendia l'Iraq té encara combustible per estona, la tossuderia de Bush serviria en safata la presidència a l'oposició demòcrata. Probablement, el país viuria una campanya força crispada, la qual cosa afavoriria els candidats que es mostraren més contraris a l'aventura iraquiana. És a dir, les possibilitats de victòria del jove senador afroamericà Barack Obama augmentarien en detriment de les de la pragmàtica Hillary Clinton.

En canvi, si la situació a l'Iraq experimentés un pronunciat canvi de tendència, el president veuria reivindicat el seu projecte reformador per al Pròxim Orient, i John McCain se situaria en una

L'informe més esperat, i també més ignorat

Poques comissions parlamentàries havien generat tanta expectació com l'anomenat "informe Baker", elaborat per cinc membres del Partit Republicà i cinc del Demòcrata, i que tenia com a missió aconsellar al president una nova estratègia per a l'Iraq. No obstant això, sembla que Bush només està disposat a adoptar una petita part de les 79 recomanacions que inclou. Entre els consells principals figura el d'atorgar una major responsabilitat en el manteniment de l'ordre a les forces de seguretat iraquianes, canviar la missió de les tropes americanes de tasques de protecció a altres de formació, de manera que al 2008 ja no quedin unitats de combat a l'Iraq, i donar un nou impuls al procés polític per incorporar la minoria sunnita. La recomanació més polèmica és la d'obrir negociacions amb Síria i l'Iran, inclòs dins "l'eix del mal" de Bush, amb la finalitat de cooperar en l'estabilització de l'Iraq. L'informe també recull la necessitat que els EUA s'impliquin de manera més activa en una resolució integral del conflicte araboisraelià.

posició immillorable per a les presidencials del 2008. El senador republicà és l'únic dels candidats favorits que s'ha mostrat decididament a favor d'incrementar el contingent de tropes a l'Iraq. En resum, sembla que, en cerca d'una victòria improbable, Bush s'encamina

cap a una estrepitosa derrota. Caldrà fer atenció als seus propers moviments, ja que en pot dependre el futur de la política de l'única superpotència mundial.

*Ricard González
Washington*